

den Anstalt, det lærde Skolevesen, uden Ren-
ter og uden nogen tilstrækkelig Garantie for
Tilbagebetalingen, vil den paapegede særegne
Charakter af Debitorerne og den mindre Sik-
kerhed indskrænke sig til meget faa, ja maaskee
til eet enkelt Tilfælde, med Hensyn til hvilket
jeg skal bemærke, at Vedkommende frivilligt er
bleven Akademiets Debitor, fordi hans Gjæld
er ved en Skiftebehandling udlagt til Akademiet.
Paa samme Maade er Fortiden og Nutiden
blandet sammen paa Spalte 374, hvor der
drages et Gjennemsnitstal af, hvad der er
medgaaet til Bygningsudgifter i Aarene 1846—
47—48—49 og 50; men der er, førend Gjen-
nemsnittallet uddrages, gjort opmærksom paa,
at disse Udgifter fra 1ste Januar 1849 og til
1ste April 1850 kun har udgjort 535 Rbd.;
men, er Differencen saa uhyre mellem de Aar,
der ligge under den gamle, og de Aar, der
ligge under den nye Bestyrelse, hvad betyder da
et Gjennemsnitstal, uddraget deraf? Det Samme
lod sig eftervise med Hensyn til Godsforbed-
ringscontoen, hvor det ganske tydeligt frem-
gaaer, at den nuværende Bestyrelse har nedsat
denne Konto mere og mere; men allerstærkest
fremtræder denne Sammenblanding — og det
var dette Punkt, paa hvilket jeg før henlydte
— ved hvad der Side 375 og 76 er talt om
Arvesæfte, og Selveiendom i Mod sætning til
Livsæfte, og hvor det er beklaget, ligesom det
da ogsaa idag uden udtrykelig Henviisning
til Fortiden er beklaget, at man hos Bestyrel-
sen for Sorø Akademie fandt saa overordentlig
ringe Bestræbelser for at udbrede Selveiendom;
det er endog saa udtrykkeligt sagt i Udvalgets
Betænkning, at det ikke er meget antageligt,
at Forvaltningens Maade og Princip i det Bæ-
sentlige har kunnet undergaae gennemgribende
Forandringer i den nyere Tid. Da dette ned-
skreves, vidste Udvalget, at der i Aarene 1849
og 50 er solgt til Selveiendom 7 Gaarde og
6 Guse, og Udvalget burde have vidst, at
der derimod i samme Tid slet ikke er bortfæ-
stet det Allermindste, uden hvad der ikke kunde
sælges, fordi det hørte til det Kalkreutherffe
Gods, som staaer under særegne Forhold, der
forhindrer Salg. Der foreligger altsaa de aller-
bestemteste Data for, at Ministeriet udelukkende
har villet fremme Selveiendom Arvesæsteformen

har det opgivet) og kun har valgt Fæsteforhol-
det, hvor det ikke kunde undgaaes. Forøvrigt
har naturligtviis Ministeriet i den allerseneeste
Tid sat denne Udbredelse af Selveiendom i
Bero, da det ellers let kunde komme til at
krænke Folk, der, hvis de nu sæste, maaskee ved
den i Udfigt stillede Loy kunne faae Selveiend-
dom paa billigere Bilskaar, end Ministeriet er
berettiget til selv at indrømme. Der er da ingen
Grund til at tvivle om, at der har kunnet skee en
Forandring; Forandringen var skeet, og paa
det Allerbestemteste udtalt ikke ved Ord, men
ved Handlinger. Jeg skal, efter at have om-
talt denne Sammenblanding i Almindelighed
af den tidligere Bestyrelse med den nuværende,
gaae ind paa nogle Enkeltheder. Det første
Punkt, der med Hensyn til Capitalbestyrelsen
har vakt Anstød er, at Akademiets tidligere
Bestyrelse — thi Alt dreier sig om den tid-
ligere Bestyrelse, og jeg vil her indskyde den For-
sikring, at der i Comiteebetænkningen ikke er
berørt et eneste Factum, der angaaer Bestyrel-
sen enten under den nuværende eller den forrige,
Minister —), det har, siger jeg, vakt Anstød,
at den forrige Bestyrelse har optaget Laan i
Banken af 120,000 Rbd., for at yde en Gods-
eier et lige stort Laan. Dette anseer jeg, saa-
ledes som det dengang skee, for urigtigt, fordi
Akademiet ikke dengang havde Midler til selv
at yde dette Laan og ikke burde gjøre sig til
Commissionair; jeg har ved den Skrivelse til
Underudvalget, hvori Dplysning herom med-
deelttes, ikke været opmærksom paa, at Besva-
relsen er givet noget i den tidligere Bestyrelses
Aand, idet der er fremhævet de Motiver, som
den har fulgt, uden at der udtrykkeligt er ud-
talt den nuværende Bestyrelses forffjellige An-
skuelse; men jeg anseer det, som jeg sagde, for
urigtigt; jeg vilde derimod have fundet det
rigtigt, hvis der havde været Leilighed til for
Bestyrelsen at anbringe en betydelig Capital
heldigt, men der havde manglet et lidet Beløb
i det, der just forlangtes tilaaens, at Bestyrel-
sen da ved et midlertidigt kort Laan hos Ban-
ken havde tilveiebragt det Manglende. Den
dadlede Fremgangsmaade er saa lidet fortsat,
at der ikke blot ikke er skeet nye Laan af samme
Art, men Laanet til Banken var, dengang jeg
modtog Udvalgets Betænkning, nedbragt til